18/03/25

<u>פרוטוקול ישיבת הוועדה לבחינת קידום הנגשת נתונים פיננסיים לצורך מחקר וסטטיסטיקה רשמית תומכי מדיניות</u>

מועד הישיבה: 17 במרץ 2025 (13:00-15:00)
מיקום הישיבה: משרד האוצר

<u>משתתפים</u>:
פרופ׳ אורי חפץ, יו״ר המועצה הציבורית לסטטיסטיקה
פרופ׳ ירון פלוס, הסטטיסטיקן הלאומי ומנכ״ל הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
פרופ׳ אשר בלס, יועץ למנכ״ל, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
עו״ד מיכל חורין, היועצת המשפטית, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
גב׳ ורד שבו, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
גב׳ נעמי פריש צחמן, מנהלת אגף מקרו, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
מר שי אלהרר, מנהל מחלקת מידע ודיווח, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
מר לביא שיפנבאואר, מנהל מחלקת מידע ופיתוח, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
עו״ד יעל צוקרמן בלאו, ממונה בכירה בלשכה המשפטית, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון
גב׳ נועה גרנות-רייך, מנהלת המחלקה הכלכלית, הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
עו״ד טידה שמיר, היועצת המשפטית, בנק ישראל
עו״ד רונן ניסים, הלשכה המשפטית, בנק ישראל
ד״ר אייל רוזן, מנהל חטיבת מידע וסטטיסטיקה, בנק ישראל
עו״ד לירון מאוטנר, ראש אשכול פרטיות ומידע, ייעוץ וחקיקה (ציבורי-חוקתי), משרד המשפטים
גב׳ מורן משה חנציס, סגנית הכלכלן הראשי והמונה על הכנסות המדינה, משרד האוצר
מר חובב אלסטר, מנהל תחום באגף הכלכלן הראשי, משרד האוצר
מר יוסף מקרם, אגף הכלכלן הראשי, משרד האוצר
מר אילן גילדין, מנהל המחלקה הכלכלית, רשות ניירות ערך
מר גיא סבח, סגן מנהל המחלקה הכלכלית, רשות ניירות ערך
עו״ד חוה בינשטוק, ממונה הגנת פרטיות וחופש מידע, רשות ניירות ערך
גב׳ טל ישראלי, רכזת פיננסים, אגף התקציבים במשרד האוצר
מר אוהד מרדכי, רפרנט פיננסים, אגף התקציבים במשרד האוצר
עו״ד לירון הופלד, מחלקת ייעוץ משפטי ואסדרה, הרשות להגנת הפרטיות
ד״ר אלכס בלכמן, ממונה טכנולוגיות, מחלקת חדשנות ופיתוח טכנולוגיות, הרשות להגנת הפרטיות
ד״ר ליאור דוד-פור, סגן החשב הכללי, משרד האוצר
מר אורי אלטמן, יועץ למנכ״ל, משרד האוצר
ד״ר פבל ז׳לנוב, מנהל אגף מחקר, המועצה הלאומית לכלכלה
גב׳ אורית הלוי, כלכלנית בכירה, המועצה הלאומית לכלכלה
עו״ד עמיהוד שמלצר, סגן היועץ המשפטי, משרד האוצר
גב׳ נילי בן טובים, מנהלת אגף מחקר ומדיניות, רשות המסים
ד״ר אורי גרופל, אגף מחקר ומדיניות, רשות המסים
עו״ד יראת דומנוביץ׳-פומסון, ייעוץ וחקיקה (כלכלי), משרד המשפטים

רשמו: חובב אלסטר, יוסף מקרם

עיקרי הדיון:

1. יו״ר הוועדה פתח את הישיבה, והציג פעם נוספת את הצורך בהקמת הוועדה ואת החשיבות שלה, לרבות את שאלת עלות-התועלת שעל הוועדה לבחון. בנוסף, הודגשה החשיבות של שמירת עצמאות הרגולטורים

הפיננסים, גם במידה ויוקם מאגר פיננסי או שנייצר פלטפורמה כלשהי להנגשת נתונים פיננסים. עלה כי אין בהכרח צורך בגיבוש סדרי עבודה נוקשים לעבודת הוועדה, שכן החלטות הועדה יתקבלו בשיח, ויו"ר הוועדה ומרכזיה מקפידים לעמוד בסדרים המקובלים בוועדות ממשלתיות.

2. לאחר מכן, יו"ר הוועדה הציג את סדר הישיבה הבאה, שבמסגרתה הוועדה תמשיך לעסוק בסוגיית הצורך. יציגו בישיבה הבאה המועצה הלאומית לכלכלה, אגף תקציבים במשרד האוצר, וייתכן שגופים נוספים, כבר שייקבע בהמשך. לאחר מכן, הוועדה תעסוק במיפוי צד הסיכונים ואת היכולת לנהל אותם בעזרת כלים שונים, כפי שקיימים בישראל ובעולם.

3. נציגי הכלכלן הראשי והממונה על הכנסות המדינה במשרד האוצר הציגו את הצורך המחקרי לטובת קידום הנגשת נתונים פיננסיים. לאחר סקירת הבעיה המרכזית של הקושי במתן המלצות כלכליות ופיננסיות מבוססות נתונים למקבלי ההחלטות, הוצגו דוגמאות למחקרי מדיניות מהעת האחרונה שהכלכלן הראשי שהעלו צורך בניתוח נתוני מיקרו פיננסיים המצויים במקומות שונים. לבסוף, הנציגים פרשו את העקרונות לחזון להנגשת נתונים פיננסיים, הכוללים, בין היתר, מתן גמישות ביחס לעתיד, צמצום עלויות תוך התממשקות עם יוזמות ממשלתיות קיימות, וכן הקפדה על שמירה של עצמאות הרגולטורים הפיננסיים.

4. במסגרת הדיון על ההצגה, הועלה האתגר התפעולי שביצירת מטא-דאטה אחיד בין הרגולטורים ובין המוסדות הפיננסיים. בנוסף, נטען כי אף ביצירת מטא-דאטה אחיד, ייתכן כי גופים שונים יפרשו את הוראות איסוף המידע באופן שונה, במה שיביא לקושי ביצירת בסיס מידע אמין.

5. נציגי רשות המסים הציגו את הצורך המחקרי מנקודת המבט שלהם. ראשית, הוצגו מצאי הנתונים הקיימים של רשות המסים המבוססים על טפסי המסים השונים, לרבות בדיווחים שנתיים של נישומים. לאחר מכן, הוצגו בעיות שמביאות לקושי בתכנון מדיניות המס על-ידי רשות המסים, הנובעות ממחסור בנתונים פיננסיים של מלאי ולא רק זרם ומימושים לצרכי מס, בין היתר בתחום מס רווחי ההון ובתחומים הפטורים ממס, דוגמת התחום הפנסיוני, גמל והשתלמות, וירושות ומתנות.

6. במסגרת הדיון על ההצגה, הועלה כי יש לבחון היטב האם יש צורך בנתוני מיקרו על כל האוכלוסייה לשם קביעת המדיניות, או שמא ניתן להסתפק במדגם, במה שיכול להביא לצמצום הסיכונים. בנוסף, יש לבחון האם קיימים מנגנונים בחוק המאפשרים איסוף מידע, או שמא יש ליצור מנגנונים חדשים בחקיקה. הודגש על-ידי יו"ר הוועדה כי סמכות הועדה לדון בהנגשת נתונים לטובת מחקר וסטטיסטיקה, ולא לצרכי אכיפה.

7. נציגי הלמ"ס הציגו את הרקע לאיסוף נתונים פיננסיים, וכן סקירה עולמית, תוך התמקדות במיפוי הצורך בנתונים. לאחר סקירת הדרישות השונות לסטטיסטיקה של הגופים הבינ"ל השונים, הוזכרו החסמים המרכזיים של הלמ"ס באיסוף נתונים על נכסים פיננסים, הכוללים פיקדונות ומטבע, אג"ח וניירות ערך, קרנות נאמנות, מניות, ביטוחי חיים ופנסיה, כאשר כיום מסד נתונים זה לא קיים בישראל. תואר כי לשם איסוף מידע מיטבי, יש צורך בשיתוף פעולה עם הרגולטורים הפיננסיים מול המוסדות הפיננסיים. לבסוף, הוצג סטנדרט חדש של ה-OECD משנת 2025 של איסוף נתונים, שעוסק בין היתר באיסוף נתונים פיננסיים ברמת משק בית של מלאי נכסים פיננסיים.

8. לסיכום הישיבה, יו"ר הוועדה הודה לחברי הוועדה שהגיבו לטיוטת הקול-הקורא שהופצה, וביקש ממרכזי הוועדה להגיע לנוסח מוסכם על כלל חברי הוועדה, לצורך הפצה של הקול-הקורא בהקדם.